

Напрямок підготовки: 6.020303 Філологія* (Українська мова і література)»
Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр

ЦИКЛ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Назва: Теорія літератури (Вступ до літературознавства)

Лектор: Родіонова Інна Григорівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: I курс, 1-й семестр.

Кількість кредитів, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота: 3 кредити, обсяг курсу – 90 годин (лекційні – 20, практичні – 26, самостійна робота – 44).

Попередні умови вивчення: шкільні курси української і зарубіжної літератури.

Опис (зміст, цілі, структура): Курс знайомить студентів із наукою про сутність, специфіку художньої літератури як мистецтва слова, про засади, методи її вивчення, критерії оцінки літературного твору. Студенти засвоюють літературознавчий термінологічний апарат, набувають практичних навичок аналізу художнього твору.

Форми навчання: лекційні, практичні заняття.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: іспит. Використовується при оцінюванні національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно, європейська шкала: А; В,С; Д,Е; FХ.

Навчально-методичне забезпечення: навчально-методичні посібники, хрестоматії, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

- 1) Білоус П.В. Вступ до літературознавства. – К., 2011.
- 2) Водяна П.М. Основи віршування. – Миколаїв, 2002.
- 3) Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури / За ред. О. Галича. – К, 2001.
- 4) Данильцова У.Д. Літературні терміни. Словник – довідник. – К., 2004.
- 5) Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури. – К., 2010.
- 6) Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К., 1998, 2-вид., 2002.

Назва: Історія мови (Старослов'янська мова)

Лектор: Баденкова Вікторія Миколаївна, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: II курс, 4-й семестр.

Кількість кредитів – 4, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота: 120 годин (обсяг курсу), із них 26 год. лекційні, 34 год. практичні, 60 год. – самостійна робота.

Опис (зміст, цілі, структура): курс сприяє закладанню основ загального філологічного розвитку студентів. Старослов'янська мова вивчається в зв'язку з іншими слов'янськими та індоєвропейськими мовами для формування системного підходу до розгляду мовних фактів і основних тенденцій розвитку сучасної української літературної мови. Студенти засвоюють історико-лінгвістичну термінологію, вивчають історичні умови виникнення та розвитку слов'янської писемності; історію виникнення та специфіку старослов'янських азбук; фонетичну та морфологічну системи старослов'янської мови в порівняльно-історичному аспекті, набувають навичок аналізу старослов'янських текстів.

Форми навчання: лекційні, практичні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: іспит (за національною шкалою відмінно, добре, задовільно, незадовільно / за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, словники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Леута О. І. Старослов'янська мова : Підручник /О. І. Леута. – К. : Вища школа, 2001. – 255 с.
2. Майборода А. В. Старослов'янська мова. Старослов'янська мова : навч. посіб. / А. В. Майборода. – К. : Вища школа, 1975. – 294 с.
3. Станівський М. Ф. Старослов'янська мова : навч. посіб. / М. Ф. Станівський. – К. : Вища школа, 1983. – 264 с.
4. Стеценко А. Н. Хрестоматия по старославянскому языку : учебное пособие / А. Н. Стеценко. – М. : Просвещение, 1984. – 159 с.

Назва: Історична граматики української мови

Викладач: Зинякова Анжеліка Анатоліївна, доцент

Статус: нормативний

Курс, семестр: III курс, V-VI семестри

Обсяг курсу: кількість кредитів – 5, усього годин – 150, лекційних – 40 год., практичних – 36 год., самостійна робота – 74 год.

Попередні умови для вивчення: курс «Сучасна українська мова», курс «Українська діалектологія», курс «Старослов'янська мова».

Опис: курс «Історичної граматики української мови» передбачає вивчення процесу виникнення та розвитку української мови; змін її фонетичної системи й граматичної будови, відбитих у пам'ятках письма чи реконструйованих; розкриття внутрішніх законів, як успадкованих, так і тих, що виникли пізніше (на ґрунті української мови), що зумовили розвиток фонетичної системи та граматичної будови української мови в напрямі до її сучасного стану. Знання з історії української мови допоможуть студентові свідомо засвоїти курс сучасної української мови (глибоко осмислити мовні явища, усвідомивши зв'язок між ними; пізнати дію внутрішніх законів мови; зрозуміти, як склалися мовні норми); правильно читати й розуміти зміст пам'яток, а у зв'язку з цим і осмислено сприймати курс давньої української літератури; вчителю – забезпечать наукове висвітлення фактів і явищ рідної мови у загальноосвітній школі.

Форми навчання: лекційні та практичні заняття, виконання самостійних робіт.

Форма контролю: у V семестрі – ПМК, у VI семестрі – іспит (оцінювання здійснюється за національною чотирибальною системою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FX).

Навчально-методичне забезпечення: вузівські підручники, навчально-методичні посібники, збірники вправ і завдань, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. М.А. Жовтобрюх. Історична граматики української мови / М.А. Жовтобрюх, О.Т. Волох, С.П. Самійленко, І.І. Слинко. – К. : Радянська школа, 1980. – 319 с.
2. Історія української мови: Фонетика. – К. : Наукова думка, 1979. – 367 с.
3. Крижанівська О.І. Історія української мови. Історична фонетика. Історична граматики / О.І. Крижанівська. – К. : Академія, 2010. – 247 с.
4. Огієнко І. Історія української літературної мови / І. Огієнко. – К. : Либідь, 1995. – 294 с.
5. Півторак Г.П. Українці: звідки ми і наша мова / Г. П. Півторак. – К. : Наукова думка, 1993. – 200 с.

6. Півторак Г.П. Походження українців, росіян, білорусів та їхніх мов: Міфи й правда про трьох братів слов'янських зі «спільної колиски» / Г.П. Півторак. – К. : Академія, 2001.– 152 с.

7. Русанівський В.М. Історія української літературної мови / В.М. Русанівський. – К. : АртЕк, 2002. – 423 с.

8. Степаненко М.І. Історія української мови / М.І. Степаненко. – К. : НАН України, 1998. – 150 с.

Назва: Сучасна українська літературна мова (Синтаксис складного речення)

Викладач: Зинякова Анжеліка Анатоліївна, доцент

Статус: нормативний

Курс, семестр: IV курс, VII-VIII семестри

Обсяг курсу: кількість кредитів – 6, усього годин – 180, лекційних – 40 год., практичних – 44 год., лабораторні роботи – 12 год., самостійна робота – 84 год.

Попередні умови для вивчення: курс «Сучасна українська мова», «Історична граматики української мови»

Опис: розділ «Синтаксис» передбачає вивчення синтаксичної системи української мови у сучасній науковій інтерпретації. Синтаксичні одиниці – складне речення, текст та його складники, а також українська пунктуація вивчаються в єдності форми, значень і функцій. Курс повинен допомогти студентам опанувати синтаксичними нормами сучасної української мови, дати необхідні лінгвометодичні знання для роботи у загальноосвітній школі.

Форми навчання: лекційні та практичні заняття, лабораторні роботи, виконання самостійних робіт; курсова робота.

Форма контролю: у VII семестрі – залік, у VIII – іспит (оцінювання здійснюється за національною чотирибальною системою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: вузівські підручники, навчально-методичні посібники, збірники вправ і завдань, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис / І. Р. Вихованець та ін.. – К. : Либідь, 1993. – 348 с.

2. Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис. Лабораторний практикум / Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська. – К. : Вища школа, 1989. – 253 с.

3. Каранська М.І. Синтаксис сучасної української літературної мови / М.І. Каранська. – К. : Либідь, 1995. – 312 с.

4. Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови / Б. М. Кулик. – К. : Радянська школа, 1965. – Ч. 2. – 283 с.

5. Плющ М.Я. Сучасна українська літературна мова: збірник вправ / М.Я. Плющ, О.І. Леута, Н.П. Гальона. – К. : Вища школа, 2003. – 287 с.

6. Сучасна українська літературна мова [Текст] : Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2006. – 430 с.

7. Слинько І.І., Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання / І.І. Слинько та ін.. – К. : Вища школа, 1994. – 670 с.

8. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / за заг. ред. І. К. Білодіда. – К. : Наукова думка, 1972. – 420 с.

9. Український правопис. Стереотипне видання. – К. : Наукова думка, 1999. – 240 с.

10. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К. : Академія, 2004. – 406 с.

Назва: Основи наукових досліджень

Лектор: Корнієнко Ірина Анатоліївна, доцент.

Статус: варіативний

Курс, семестр: II курс, 1-й семестр.

Кількість кредитів – 2,5, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота:

75 годин (загальний обсяг курсу), з них 10 год. лекційні, 22 год. практичні, самостійна робота – 43 год.

Попередні умови вивчення: не потрібні.

Опис (зміст, цілі, структура): Курс передбачає загальне ознайомлення студентів із теоретичними основами, методикою, технологією організації науково-дослідницької діяльності; з сутністю, послідовністю виконання, підготовкою до захисту бакалаврських, дипломних і магістерських робіт; сприяє виробленню у студентів умінь та навичок роботи над рефератом, науковою статтею та доповідями; вчить студентів самостійно працювати з науковою, навчальною, довідковою літературою.

Метою викладання навчальної дисципліни є організація науково-дослідницької діяльності студентів, оволодіння ними методологією проведення різних видів наукових досліджень.

Форми навчання: лекційні і практичні заняття.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: залік (за національною шкалою недиференційований - зараховано, не зараховано / за європейською шкалою: А; В,С; Д, Е; РХ).

Навчально-методичне забезпечення: монографії, підручники, посібники, словники, конспекти лекцій, комплекс навчально-методичних матеріалів.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / І. М. Грищенко, О. М. Григоренко, В. А. Борисенко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 186 с.

2. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв; за ред. В. О. Дроздова. – 4-е вид., перероб. і доп. – К. : Професіонал, 2007. – 240 с.

3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Колесников. – 2-е вид., виправ. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.

4. Корнієнко І. А. Вступ до наукових досліджень : навчально-методичний посібник / І. А. Корнієнко. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2013. – 156 с.

5. Корнієнко І. А. Наукові основи курсової роботи (українська мова) : методичні рекомендації для студентів філологічного факультету / І. А. Корнієнко. – Миколаїв, 2005. – 36 с.

6. Корнієнко І. А. Наукові основи курсової роботи (українська мова) : методичні рекомендації для студентів філологічного факультету / І. А. Корнієнко; [2-е видання, перероб. і доп.]. – Миколаїв, 2010. – 36 с.

7. Корнієнко І. А. Наукові основи дипломної роботи: українська мова і література (освітньо-кваліфікаційний рівень “бакалавр”) : методичні рекомендації для студентів факультету філології та журналістики / І. А. Корнієнко. – Миколаїв, 2012. – 37 с.

8. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2009. – 206 с.

9. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень : підручник для студентів вищих навчальних закладів / М. І. Пилипчук, А.С. Григор'єв, В. В. Шостак. – К. : Знання, 2007. – 270 с.

10. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 3-тє вид., стереотип. – К.: Знання-Прес, 2003. – 295 с.

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Назва: Сучасна українська літературна мова (Вступ. Лексикологія. Лексикографія. Фразеологія. Фонетика. Фонологія. Морфонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія).

Лектор: Бадєнкова Вікторія Миколаївна, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: I курс, 1–2-й семестри.

Кількість кредитів – 10, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота: 300 годин (обсяг курсу), із них 64 год. лекційні, 72 год. практичні, 14 год. лабораторні, 150 год. – самостійна робота.

Попередні умови вивчення: шкільний курс української мови.

Опис (зміст, цілі, структура).

Основною метою курсу є формування системного уявлення студентів про мову, про мовну особистість. На основі теоретичних знань студенти повинні оволодіти фонетичними засобами впливу на людей, лексичними засобами, засвоїти основи техніки правильної вимови, інтонаційно виразне усне мовлення. Курс передбачає подачу навчального матеріалу у формі лекцій та його відпрацювання на практичних заняттях із використанням комплексу методів і прийомів організації та проведення навчального процесу. Завершивши цю частину курсу, студент повинен орієнтуватися в основних питаннях курсу: з'ясувати такі ознаки мови, як загальнонаціональний характер; обов'язкове дотримання мовних норм різного типу; обґрунтувати проголошення української мови як державної як необхідну засаду розширення її комунікативних і державотворчих функцій; знати основні поняття, пов'язані із сучасною українською мовою та її фонетикою, фонологією, графікою, орфографією, орфоепією, лексикологією, фразеологією, лексикографією, виробити звичку контролювати темп свого мовлення, вимову, дикцію, інтонаційну виразність; уміти аналізувати своє та чуже мовлення, виявляти відхилення від орфоепічних норм, застосовувати різні способи для їх подолання; транскрибувати текст відповідно до орфоепічних норм.

Вміти з української мови: з'ясувати артикуляційно-акустичну та функціональну природу голосних і приголосних звуків; природу історичних чергувань; вияви акомодативних, асимілятивних і дисимілятивних звукових змін; формулювати відповідні правила правопису й обґрунтувати їх за допомогою орфографічних словників та інших довідкових джерел; з'ясувати поняття «слово» і роль слова як засобу називання (позначення) конкретних предметів, абстрактних понять, дій, ознак тощо; різні вияви відношень і зв'язків між словами; з'ясувати механізми формування багатозначності слів, лінгвістичну природу лексичної синонімії, антонімії, омонімії, розрізняти й характеризувати слова за ознаками активного й пасивного функціонування; розрізняти й кваліфікувати історизми й архаїзми; аналізувати значеннєву й формально-граматичну специфіку слів іншомовного походження; предмет і завдання лексикографії, типи словників; з'ясувати лінгвістичну природу фразеологізмів.

Форми навчання: лекційні, семінарські, практичні, лабораторні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: іспит (за національною шкалою відмінно, добре, задовільно, незадовільно / за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, словники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Авксентьев Л. Г., Ужченко В. Д. Українська фразеологія: навч. посібник / Л. Г. Авксентьев, В. Д. Ужченко. – Х. : Основа, 1999. – 197 с.
2. Бондар О. І. Сучасна українська мова . Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія. Навчальний посібник / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. – К. : Академія, 2006. – 367 с.
3. Волох О. Т. Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія. Словотвір / О. Т. Волох. – К. : Вища шк., 1986. – 334 с.
4. Лисиченко Л. А. Лексикологія сучасної української мови. Семантична структура слова / Л. А. Лисиченко. – Харків : Харк. ун-т, 1977. – 114 с.
5. Спанатій Л. С., Тимченко М. П. Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка й орфографія : навч. посіб. / М. П. Тимченко, Л. С. Спанатій. – Миколаїв : МДУ, 2004. – 112 с.
6. Сучасна українська мова. Довідник / Л. Ю. Шевченко, В. В. Різун, Ю. В. Лисенко ; [за ред. О. Д. Пономарева]. – К. : Либідь, 1993. – 320 с.
7. Сучасна українська літературна мова : підруч. / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ та ін.; [за ред. А. П. Грищенка]. – К. : Вища шк., 1993. – 366 с.
8. Сучасна українська літературна мова : підруч. / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.; [за ред. М. Я. Плющ]. – К. : Вища шк., 1994. – 414 с.
9. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова: фонетика, орфографія графіка, орфографія / Н. І. Тоцька. – К. : Вища шк., 1981. – 184 с.

Назва: Сучасна українська літературна мова (Грамматика української мови: основні граматичні поняття, морфеміка, словотвірна дериватологія. Морфологія)

Лектор: Корнієнко Ірина Анатоліївна, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: II курс, 3-4-й семестри.

Кількість кредитів – 7,5, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота:

225 годин (загальний обсяг курсу), з них 46 год. лекційні (22 год. у 3-му семестрі, 24 - у 4-му), 56 год. практичні (26 год. у 3-му семестрі, 30 - у 4-му), 14 год. лабораторні (6 год. у 3-му семестрі, 8 - у 4-му), самостійна робота - 109 год. (51 год. у 3-му семестрі, 58 - у 4-му).

Попередні умови вивчення: шкільний курс “Українська мова”, курси „Вступ до мовознавства”, „Практикум з української мови”, „Ділова українська мова”, „Сучасна українська літературна мова” (Фонетика, Фонологія, Орфоепія, Графіка, Орфографія, Лексикологія, Лексикографія, Фразеологія).

Опис (зміст, цілі, структура): курс передбачає вивчення морфеміки, словотвору й морфології сучасної української мови, а саме: основних понять, принципів виділення частин мови в сучасній українській мові; ознак повнозначних і службових частин мови; лексичних, морфологічних і синтаксичних особливостей кожної з частин мови; словотворення частин мови та їх правопис.

Метою викладання дисципліни є формування в студентів мовно-лінгвістичних компетенцій – комплексу лінгвістичних знань про мову як суспільне явище і систему, що

охоплює фонетику, лексику, морфологію, синтаксис, стилістику тексту і культуру мовлення та постійно розвивається, вироблення вмінь оперувати лінгвістичними знаннями у професійній та науково-дослідницькій діяльності.

Форми навчання: лекційні, практичні, лабораторні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: 3 семестр - залік (за національною шкалою недиференційований - зараховано, не зараховано / за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; РХ); 4 семестр – іспит (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В,С; Д, Е; РХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, збірники вправ, конспекти лекцій, комплекс навчально-методичних матеріалів.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Безпояско О. К. Граматика української мови. Морфологія : підручн. для студ. філол. факультетів вузів / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русаніський. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.

2. Вихованець І. Р. Теоретична морфологія української мови: Академ. граматика української мови : навч. посібник для студентів філологічних факультетів / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська ; за ред. І. Р. Вихованця. – К. : Пульсари, 2004. – 400 с.

3. Горпинич В. О. Морфологія української мови [Текст] : підручник для студентів вищих навч. закладів / В. О. Горпинич. – К. : Видавничий центр „Академія”, 2004. – 336 с.

4. Корнієнко І. А. Сучасна українська літературна мова : навчально-методичний посібник : у 2-х ч. / І. А. Корнієнко. – Ч. 1 : Граматика. Словотвір. Морфеміка. Морфологія. Іменні частини мови. – Миколаїв : Іліон, 2014. –208 с.

5. Плющ М. Я. Граматика української мови : у 2-х частинах : підручник для студентів філологічних спеціальностей вищ. навч. закладів / М. Я. Плющ. – Ч. 1 : Морфеміка. Словотвір. Морфологія. – К. : Вища школа, 2005. – 286 с.

Назва: Сучасна українська літературна мова (Синтаксис словосполучення та простого речення)

Викладач: Зинякова Анжеліка Анатоліївна, доцент

Статус: нормативний

Курс, семестр: III курс, V-VI семестри

Обсяг курсу: кількість кредитів – 9, усього годин – 270, лекційних – 68 год., практичних – 62 год., лабораторні роботи – 12 год., самостійна робота – 128 год., курсова робота – 30 год.

Попередні умови для вивчення: курс «Сучасна українська мова»

Опис: розділ «Синтаксис» передбачає вивчення синтаксичної системи української мови у сучасній науковій інтерпретації. Синтаксичні одиниці – словосполучення, просте та просте ускладнене речення вивчаються в єдності форми, значень і функцій. Курс повинен допомогти студентам опанувати синтаксичними нормами сучасної української мови, дати необхідні лінгвометодичні знання для роботи у загальноосвітній школі.

Форми навчання: лекційні та практичні заняття, лабораторні роботи, виконання самостійних робіт; курсова робота.

Форма контролю: у V семестрі – залік, у VI семестрі – іспит (оцінювання здійснюється за національною чотирибальною системою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; РХ).

Навчально-методичне забезпечення: вузівські підручники, навчально-методичні посібники, збірники вправ і завдань, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис / І. Р. Вихованець та ін.. – К. : Либідь, 1993. – 348 с.
2. Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис. Лабораторний практикум / Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська. – К. : Вища школа, 1989. – 253 с.
3. Каранська М.І. Синтаксис сучасної української літературної мови / М.І. Каранська. – К. : Либідь, 1995. – 312 с.
4. Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови / Б. М. Кулик. – К. : Радянська школа, 1965. – Ч. 2. – 283 с.
5. Плющ М.Я. Сучасна українська літературна мова: збірник вправ / М.Я. Плющ, О.І. Леута, Н.П. Гальона. – К. : Вища школа, 2003. – 287 с.
6. Сучасна українська літературна мова [Текст] : Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2006. – 430 с.
7. Слинько І.І., Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання / І.І. Слинько та ін.. – К. : Вища школа, 1994. – 670 с.
8. Сучасна українська літературна мова: Синтаксис / за заг. ред. І. К. Білодіда. – К. : Наукова думка, 1972. – 420 с.
9. Український правопис. Стереотипне видання. – К. : Наукова думка, 1999. – 240 с.
10. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови / К.Ф. Шульжук. – К. : Академія, 2004. – 406 с.

Назва: Історія української літератури (Частина 1. Давня та нова українська література)

Лектор: Романюк Любов Миколаївна, доцент

Статус: нормативний

Курс, семестр: I курс, I семестр

Кількість кредитів – 6, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота

Обсяг курсу – 180 годин, із них 90 – аудиторні, 90 – самостійна робота

Попередні умови вивчення: навчальний курс

Опис курсу (зміст, цілі, структура): основний зміст пропонованого курсу спрямований на вивчення особливостей розвитку української літератури XI – середини XIX ст. Головним завданням курсу є: розкрити закономірності розвитку української літератури цього періоду, ознайомити студентів з історичними та культурними особливостями формування давньої та нової української літератури, навчити читати та аналізувати твори української літератури.

Мета курсу – засвоєння студентами поняття «Українська література» в її географічних та часових межах, ознайомлення з основними тенденціями українського літературного процесу XI - середини XIX ст., із кращими зразками художньої літератури означеного періоду та розгляд і осмислення їх зв'язку зі світовими надбаннями.

Форми навчання: лекційні, практичні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: іспит (за національною шкалою відмінно, добре, задовільно, незадовільно / за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, словники, конспекти лекцій, комплекс навчально-методичних матеріалів.

Мова викладання: українська

Список рекомендованої літератури:

1. Білоус П. В. Історія української літератури XI-XVIII ст. – К.: Академія, 2009.

2. Давня українська література X-XVIII ст. Твори / Упор. О. Сліпушко. – К.: Школа, 2005.
3. Полек В. Історія української літератури XI-XVIII ст. – К.: Вища школа, 1994.
4. Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX-XV століть: у 2 кн. – Кн.1/ за ред. В. Яременка. – К.: Аконт, 2002.
5. Чижевський Д. Історія української літератури: від початків до доби реалізму. – Тернопіль, 1994.
6. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 392 с.
7. Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. акад. М.Г.Жулинського. – К.: Либідь, 2005. – 656 с.
8. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. – Кн.2. Поезія / За ред. М.Бондар – К., 1996. – 429 с.
9. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. – Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. – К.: Либідь, 1995. – 368 с.
10. Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик. та ін. – К., 1992. – 512 с.

Назва: Історія української літератури (Частина 2. Шевченківський період в історії української літератури)

Лектор: Родіонова Інна Григорівна, кандидат філологічних наук, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: I курс, 2-й семестр.

Кількість кредитів, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота: 5 кредитів, обсяг курсу – 150 годин (лекційні – 32, практичні – 44, самостійна робота – 74).

Попередні умови вивчення: шкільні курси української і зарубіжної літератури та Вступ до літературознавства.

Опис (зміст, цілі, структура): курс дає студентам систематизовані знання з історії української літератури початку XIX століття, знайомить із найважливішим історико-літературним і фактологічним матеріалом щодо українського романтизму в цілому і біографій класиків зокрема, а також акцентовано вивчення творчих етапів у поетичній спадщині Т.Шевченка.

Форми навчання: лекційні, практичні заняття, реферати.

Форми організаційного контролю знань, система оцінювання: залік (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В; С; Д; Е; FХ), поточний контроль, перевірка самостійних робіт, тестових завдань, МКР .

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, навчально-методичний комплекс, словники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

- 1) Історія української літератури XIX ст.: У 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. акад. М.Г.Жулинського. – К., 2005.
- 2) Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. – Кн.2. Поезія / За ред. М.Бондар – К., 1996.
- 3) Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. – Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. – К., 1995.
- 4) Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик. та ін. – К., 1992.

5) Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. – К., 2006.

Назва: Історія української літератури (Частина 3. Реалізм в українській літературі 40-90-х рр. XIX ст.)

Лектор: Гурдуз Андрій Іванович, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: II курс, 3-й семестр.

Кількість кредитів – 4, академічні години: усього 120 академічних годин (30 год. – лекції, 34 год. – практичні заняття, 56 – самостійна робота студента).

Попередні умови до вивчення: курси усної народної творчості, історії України, всесвітньої історії, української літератури XVII-XVIII ст., шкільний курс української літератури.

Опис: Курс покликаний ознайомити студентів з основними тенденціями розвитку українського літературного процесу 40-60 рр. XIX ст., акцентуючи на традиціях і новаторстві, відстежуючи загальнонаціональні тенденції розвитку літератури у зв'язках з іншими літературами; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, посилювати акцент щодо питань розвитку художньої свідомості, майстерності, зростання естетичного і морального потенціалу української класичної літератури, сприйняття її в контексті світової культури.

Форми навчання: лекції та практичні заняття.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: модульні контрольні роботи, іспит (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Історія української літератури XIX століття: підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. М.Г.Жулинського. – К. : Либідь, 2005. – 655 с.

1. Історія української літератури XIX століття: підручник для студ. ВНЗ: у 2 кн. Кн. 2 / за ред. М.Г.Жулинського. – К. : Либідь, 2006. – 712 с.

2. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: підручник для студ. ВНЗ / за ред. Галича О.А. – К. : Центр навч. літератури, 2006. – 392 с.

3. Українська література XIX століття: хрест. : навч. посібник для студ. філол. спец. ВНЗ. – К.: Либідь, 2006. – 1327 с

4. Чижевський Д. Історія української літератури / Д. Чижевський. – К. : ВЦ „Академія”, 2003. – 568 с.

Назва: Історія української літератури (к. XIX – поч. XX ст.)

Лектор: Романюк Любов Миколаївна, доцент

Статус: нормативний

Курс, семестр: III курс, VI семестр

Обсяг курсу: кількість кредитів – 4; усього годин – 120, із них 64 год. аудиторних (30 год. лекційних, 30 год. практичних), 60 год. – самостійна робота.

Попередні умови вивчення: навчальний курс

Опис курсу (зміст, цілі, структура): основний зміст пропонованого курсу спрямований на ознайомлення студентів з особливостями літературного процесу к. XIX – поч. XX ст., розкривати неперервність літературного процесу, сприяти усвідомленню літератури як певного національного та історичного типу художньої творчості, удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори.

Мета курсу – ознайомити студентів з основними тенденціями розвитку українського літературного процесу кінця XIX - поч. XX ст., акцентуючи увагу на традиціях і новаторстві, відстежуючи загальнонаціональні тенденції розвитку української літератури у зв'язках з іншими літературами; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, зростання естетичного потенціалу української класичної літератури, сприйняття її в контексті світової культури.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: іспит (за національною шкалою відмінно, добре, задовільно, незадовільно / за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, словники, конспекти лекцій, комплекс навчально-методичних матеріалів.

Мова викладання: українська

Список рекомендованої літератури:

1. Історія української літератури кінець XIX - початок XX ст.: у 2 кн.: підручник / за ред. О. Д. Гнідан. - К.: Либідь, 2005. - Кн. 1; 2006. - Кн. 2.
2. Історія української літератури кінця XIX - початку XX ст. / за ред. П. П. Хропка. - К., 1991.
3. Історія української літератури XX століття / за ред. В. Дончика. - К., 1995.
4. Денисюк І. Розвиток української прози XIX - початку XX століття. – Львів, 1999.
5. Калениченко Н.Л. Українська література кінця XIX - початку XX ст. Напрями, течії. - К., 1983.

Назва: Історія української літератури (I половина XX століття)

Лектор: Філатова О.С., доктор філологічних наук, професор.

Статус: нормативний

Курс, семестр: III курс, 6-й семестр

Кількість кредитів – 4.

Обсяг курсу: 120 год.; лекції – 30 год., практичні заняття – 34 год., самостійна робота – 56 год.

Попередні умови для вивчення: історія української літератури, вступ до літературознавства, історія України.

Опис (зміст, цілі, структура): курс передбачає ознайомлення студентів із художньою спадщиною представників «Розстріляного Відродження», кращими зразками української літератури першої половини XX століття, наголошуючи на естетичних цінностях важливості та значимості володіння фактичним матеріалом, понятійними одиницями, що складають основу набутих та засвоєних знань.

Форми навчання: лекційні і практичні (семінарські) заняття

Форми організації контролю знань, система оцінювання: залік (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, навчально-методичні посібники, конспект лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Антологія журнальної літературної критики 20-х років XX століття. Навч. посібник / Укладач Л.М.Романюк. – Миколаїв: Іліон, 2007. – 340 с.
2. Історія української літератури XX століття: у 2-х кн. – К.: Либідь, 1994. – Кн.1.
3. Мовчан Р. Українська проза XX століття в іменах. – К., 1997.
4. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – Київ: Либідь, 1999. – 447 с.

5. Павличко С. Теорія літератури. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.
6. Розстріляне Відродження: Антологія 1917-1933: Поезія-проза-драма-есеї / Упор., передм., післям. Ю.Лавріненка. – К.: Смолоскип, 2007. – 976 с.
7. Українське слово. Антологія української літератури та літературної критики ХХ ст.: у 4 т. – Т. 1, 2. – Київ: Дніпро, 1994.
8. Філатова О. Український роман 20–30-х років ХХ століття: типологія авторської свідомості : монографія / Оксана Філатова. – Миколаїв : Іліон, 2010. – 484 с.
9. Філатова О. Український авангардний роман: тексти та їх інтерпретація: навч. посібн. / Оксана Філатова. – Миколаїв : Іліон, 2012. – 328 с.
10. Філатова О. Українська література 20–30-х років ХХ століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія: навч. посібн. / О. Філатова, О. Казанжи. – Миколаїв: Іліон, 2013. – 235 с.

Назва: Історія української літератури

Лектор: Бондар Людмила Олександрівна

Статус: нормативний

Курс, семестр: IV курс, 7-й семестр

Кількість кредитів – 3, академічні години загальні та за видами занять і самостійною роботою: загалом – 90 год.; лекції – 24 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 42 год.

Попередні умови для вивчення: історія української літератури, вступ до літературознавства, історія України.

Опис (зміст, цілі, структура): курс передбачає ознайомлення студентів із художньою спадщиною українських шістдесятників, кращими зразками української поезії, прози, драматургії 1960-1970-х рр., наголошуючи на естетичних цінностях важливості та значимості володіння фактичним матеріалом, понятійними одиницями, що складають основу набутих та засвоєних знань.

Форми навчання: лекційні і практичні (семінарські) заняття

Форми організації контролю знань, система оцінювання: залік (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, навчально-методичні посібники, конспект лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Історія української літератури ХХ – поч. ХХІ ст. : у 3-х т. / за ред. В. І. Кузьменка. – К. : Академвидав, 2014. – Т.2. – 536 с.
2. Історія української літератури ХХ століття : у 2-х кн. – К. : Либідь, 1994.
3. Павличко С. Теорія літератури. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 679 с.
4. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво : профілі та тлі поколінь / Л. Тарнашинська. – К. : Смолоскип, 2010. – 632 с.

Назва: Дитяча література

Лектор: Бондар Людмила Олександрівна

Статус: нормативний

Курс, семестр: II курс, 2-й семестр.

Кількість кредитів – 2, академічні години загальні та за видами занять і самостійною роботою: загалом – 60 год.; лекції – 14 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 30 год.

Попередні умови для вивчення: шкільний курс української літератури, вступ до літературознавства, історія української літератури, історія зарубіжної літератури, вікова психологія, історія України.

Опис (зміст, цілі, структура): Курс передбачає вивчення студентами творів українського письменства, які складають літературу для дітей і юнацтва, ознайомлення з основними етапами й тенденціями дитячої літератури від давнини до сучасності.

Форми навчання: лекційні і практичні (семінарські) заняття

Форми організації контролю знань, система оцінювання: ПМК (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, навчально-методичні посібники, конспект лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Богданець-Білоskalенко Н. І. Українська дитяча література. Маловідомі твори українських письменників II половини XIX ст. – I половини XX ст. : навч. посіб. / Н. І. Богданець-Білоskalенко. – К. : ВД «Слово», 2009. – 280 с.

2. Бондар Л. О. Дитяча література : теорія, історія, практика : навч-метод. посіб. / Л. О. Бондар. – Миколаїв : Іліон, 2011. – 234 с..

3. Калініченко Л. М. Українська дитяча література : навч. посіб. / Л. М. Калініченко. – К. : Вища шк., 1988. – 264 с.

4. Ткачук Т. Б. Зарубіжна література для дітей : підруч. / Т. Б. Ткачук, Л. М. Круль. – К. : Академвидав, 2014. – 416 с.

5. Українська дитяча література : хрестоматія : навч. посіб. для студентів пед. ін-тів : у 2 ч. / упор. І. Луценко та ін. – К. : Вища шк., 1992.

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ВНЗ

Назва : Історія світової літератури (Частина I. Античність, ренесанс)

Лектор: Родіонова Інна Григорівна, доцент

Статус: нормативний

Курс, семестр: I курс, 1-й семестр

Кількість кредитів – 2, академічні години загальні та за видами занять і самостійною роботою: загалом – 60 год.; лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 28 год.

Попередні умови для вивчення: шкільні курси світової літератури, всесвітньої історії, вступ до літературознавства.

Опис (зміст, цілі, структура): курс передбачає ознайомлення студентів із надбаннями античної літератури, літератури Середньовіччя та доби Відродження, долучення студентів до культурної скарбниці людства, всесвітнього літературного процесу.

Форми навчання: лекційні і практичні (семінарські) заняття

Форми організації контролю знань, система оцінювання: залік (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, навчально-методичні посібники, конспект лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: навч. посіб. / Г. Й. Давиденко, В. Л. Акуленко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
2. Кирилюк З. В. Зарубіжна література. Античність. Середньовіччя. Відродження. Бароко. Класицизм. / З. В. Кирилюк. – Тернопіль : Астон, 2002. – 259 с.
3. Пащенко В. І. Антична література : підруч. / В. І. Пащенко, Н. І. Пащенко. – К. : Либідь, 2001. – 718 с.
4. Підлісна Г. Н. Антична література / Г. Н. Підлісна. – К. : Вища шк., 1992. – 255 с.
5. Шаповалова М. С. Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження. / М. С. Шаповалова, Г. Л. Рубанова, В. А. Моторний. – Л. : Вища шк., 1982. – 440 с.

Назва: Історія світової літератури (Частина 2. Світова література XVII – I пол. XIX ст.)

Лектор: Гурдуз Андрій Іванович, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: II курс, I-й семестр.

Кількість кредитів – 2,5; академічні години: усього 75 академічних годин (18 год. – лекції, 22 год. – практичні заняття, 35 год. – самостійна робота студента).

Попередні умови до вивчення: курси античної літератури, усної народної творчості, зарубіжної літератури XVII-XVIII ст., шкільний курс усесвітньої історії й зарубіжної літератури.

Опис: Курс покликаний ознайомити студентів з найвагомішими творчими здобутками і тенденціями розвитку зарубіжного літературного процесу I половини XIX ст.; законами естетики і поезики доби Романтизму, акцентуючи увагу на аспектах традиції й новаторства, міжлітературних зв'язках і зв'язках з українською літературною; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, посилювати акцент щодо питань розвитку художньої свідомості, майстерності, естетичного і морального потенціалу літератур Західної Європи і Північної Америки, рецепції їх мистецьких набутків вітчизняною культурно-літературною системою.

Форми навчання: лекції та практичні заняття.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: модульна контрольна робота, залік (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Андреев Л.Г. История французской литературы : учеб. для филол. спец. вузов / Л.Г.Андреев, Н.П.Козлова, Г.К.Косиков. – М. : Высш. шк., 1987. – 543 с.
2. Гиленсон Б.А. История литературы США : учеб. пособие для студ. вузов / Б.А.Гиленсон. – М. : Academia, 2003. – 704 с.
3. История зарубежной литературы XIX века : учеб. / под ред. Е.М.Апенко. – М. : Проспект, 2001. – 413 с.
4. История зарубежной литературы XIX века : учеб. для вузов / под ред. Н.А.Соловьевой. – М. : Высш. Школа : Академия, 2000. – 558 с.
5. Михальская Н.П. История английской литературы : учеб. для гуманит. фак. вузов / Н.П.Михальская, Г.В.Аникин. – М. : Академия, 1998. – 516 с.
6. Наливайко Д.С. Зарубіжна література XIX ст.: Доба романтизму : підруч. / Д.С.Наливайко, К.О.Шахова. – Тернопіль : Навч. книга - Богдан, 2001. – 416 с.

7. Рада І.М. Американський романтизм у літературі та живописі : навч. посібник для студ.-філологів і вчителів зарубіж. л-ри / І.М.Рада. – Миколаїв : МННЦ ОНЦ ім. І.Мечникова; Одеса : Тов. В і Д, 2001. – 122 с.

8. Храповицкая Г.Н. История зарубежной литературы: Западноевропейский и американский романтизм : учеб. пособие для вузов / Г.Н.Храповицкая, А.В.Коровин. – М. : Флинта : Наука, 2002. – 406 с.

Назва: Історія світової літератури (Частина 2. Світова література XVII – I пол. XIX ст.)

Лектор: Гурдуз Андрій Іванович, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: II курс, I-й семестр.

Кількість кредитів – 2,5; академічні години: усього 75 академічних годин (18 год. – лекції, 22 год. – практичні заняття, 35 год. – самостійна робота студента).

Попередні умови до вивчення: курси античної літератури, усної народної творчості, зарубіжної літератури XVII-XVIII ст., шкільний курс усесвітньої історії й зарубіжної літератури.

Опис: Курс покликаний ознайомити студентів з найвагомішими творчими здобутками і тенденціями розвитку зарубіжного літературного процесу I половини XIX ст.; законами естетики і поезики доби Романтизму, акцентуючи увагу на аспектах традиції й новаторства, міжлітературних зв'язках і зв'язках з українською літературною; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, посилювати акцент щодо питань розвитку художньої свідомості, майстерності, естетичного і морального потенціалу літератур Західної Європи і Північної Америки, рецепції їх мистецьких набутоків вітчизняною культурно-літературною системою.

Форми навчання: лекції та практичні заняття.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: модульна контрольна робота, залік (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Андреев Л.Г. История французской литературы : учеб. для филол. спец. вузов / Л.Г.Андреев, Н.П.Козлова, Г.К.Косиков. – М. : Высш. шк., 1987. – 543 с.

2. Гиленсон Б.А. История литературы США : учеб. пособие для студ. вузов / Б.А.Гиленсон. – М. : Academia, 2003. – 704 с.

3. История зарубежной литературы XIX века : учеб. / под ред. Е.М.Апенко. – М. : Проспект, 2001. – 413 с.

4. История зарубежной литературы XIX века : учеб. для вузов / под ред. Н.А.Соловьевой. – М. : Высш. Школа : Академия, 2000. – 558 с.

5. Михальская Н.П. История английской литературы : учеб. для гуманитар. фак. вузов / Н.П.Михальская, Г.В.Аникин. – М. : Академия, 1998. – 516 с.

6. Наливайко Д.С. Зарубіжна література XIX ст.: Доба романтизму : підруч / Д.С.Наливайко, К.О.Шахова. – Тернопіль : Навч. книга - Богдан, 2001. – 416 с.

7. Рада І.М. Американський романтизм у літературі та живописі : навч. посібник для студ.-філологів і вчителів зарубіж. л-ри / І.М.Рада. – Миколаїв : МННЦ ОНЦ ім. І.Мечникова; Одеса : Тов. В і Д, 2001. – 122 с.

8. Храповицкая Г.Н. История зарубежной литературы: Западноевропейский и американский романтизм : учеб. пособие для вузов / Г.Н.Храповицкая, А.В.Коровин. – М. : Флинта : Наука, 2002. – 406 с.

Назва: Історія світової літератури (Частина 3. Світова література II половини XIX ст.)

Лектор: Гурдуз Андрій Іванович, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: II курс, 2-й семестр.

Кількість кредитів – 2; академічні години: усього 60 академічних годин (16 год. – лекції, 14 год. – практичні заняття, 30 год. – самостійна робота студента).

Попередні умови до вивчення: курси античної літератури, усної народної творчості, зарубіжної літератури I половини XIX ст., шкільний курс усесвітньої історії й зарубіжної літератури.

Опис: Курс покликаний ознайомити студентів з найвагомішими творчими здобутками і тенденціями розвитку зарубіжного літературного процесу II половини XIX ст.; законами естетики і поезики доби Реалізму, акцентуючи увагу на аспектах традиції й новаторства, міжлітературних зв'язках і зв'язках з українською літературною; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, посилювати акцент щодо питань розвитку художньої свідомості, майстерності, естетичного і морального потенціалу літератур Західної Європи і Північної Америки, рецепції їх мистецьких набутоків вітчизняною культурно-літературною системою.

Форми навчання: лекції та практичні заняття.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: модульна контрольна робота, іспит (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Андреев Л.Г. История французской литературы : учеб. для филол. спец. вузов / Л.Г.Андреев, Н.П.Козлова, Г.К.Косиков. – М. : Высш. шк., 1987. – 543 с.
2. Гиленсон Б.А. История литературы США : учеб. пособие для студ. вузов / Б.А.Гиленсон. – М. : Academia, 2003. – 704 с.
3. История зарубежной литературы XIX века : учеб. / под ред. Е.М.Апенко. – М. : Проспект, 2001. – 413 с.
4. История зарубежной литературы XIX века : учеб. для вузов / под ред. Н.А.Соловьевой. – М. : Высш. Школа : Академия, 2000. – 558 с.
5. Ковальова Т.В. Історія зарубіжної літератури другої половини XIX - початку XX століть : навч. посібник / Т.В.Ковальова, Т.Д.Кирилова, Е.А.Леонова. – Мінськ : Завігар, 1997.
6. Михальская Н.П. История английской литературы : учеб. для гуманитар. фак. вузов / Н.П.Михальская, Г.В.Аникин. – М. : Академия, 1998. – 516 с.

Назва: Історія світової літератури кінця XIX – початку XX ст. (Модернізм)

Лектор: Гурдуз Андрій Іванович, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: III курс, 1-й семестр.

Кількість кредитів – 2; академічні години: усього 60 академічних годин (16 год. – лекції, 16 год. – практичні заняття, 28 год. – самостійна робота студента).

Попередні умови до вивчення: курси античної літератури, усної народної творчості, зарубіжної літератури II половини XIX ст., шкільний курс усесвітньої історії й зарубіжної літератури.

Опис: Курс покликаний ознайомити студентів з найвагомішими творчими здобутками і тенденціями розвитку зарубіжного літературного процесу кінця XIX – початку XX ст.; законами естетики і поезики доби модернізму, акцентуючи увагу на аспектах традиції й новаторства, міжлітературних зв'язках і зв'язках з українською

літературною; на конкретному матеріалі з'ясовувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, посилювати акцент щодо питань розвитку художньої свідомості, майстерності, естетичного і морального потенціалу літератур Західної Європи і Північної Америки, рецепції їх мистецьких набутоків вітчизняною культурно-літературною системою.

Форми навчання: лекції та практичні заняття.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: модульна контрольна робота, іспит (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Андреев Л.Г. История французской литературы : учеб. для филол. спец. вузов / Л.Г.Андреев, Н.П.Козлова, Г.К.Косиков. – М. : Высш. шк., 1987. – 543 с.
2. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької ; 2-е вид., доп. – Львів : Літопис, 2001. – 832 с.
3. Гиленсон Б.А. История литературы США : учеб. пособие для студ. вузов / Б.А.Гиленсон. – М. : Academia, 2003. – 704 с.
4. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів / Г.Й.Давиденко, Г.М.Стрельчук, Н.І.Гричаник. – Вид. 3-тє. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.
5. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ століття : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / Т.Н.Денисова. – К. : Довіра, 2002. – 318 с.
6. Зарубежная литература ХХ века : Учебник для вузов / Л.Г.Андреев, А.В.Карельский, Н.С.Павлова и др., под ред. Л.Г.Андреева. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Высш. шк. ; изд. цент “Академия”, 2000. – 559 с.
7. Зарубіжна драма ХХ сторіччя / укл. Є.В.Волощук. – К. : Навчальна книга, 2003. – 319 с.
8. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб. / В.І.Кузьменко, О.О.Грачківська, М.В.Кузьменко та ін. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 496 с.
9. Ковальова Т.В. Історія зарубіжної літератури другої половини ХІХ - початку ХХ століть : навч. посібник / Т.В.Ковальова, Т.Д.Кирилова, Е.А.Леонова. – Мінськ : Завігар, 1997.
10. Література Англії. ХХ століття : навч. посібник / К.О.Шахова, Н.Ю.Жлуктенко, С.Д.Павличко та ін. ; за ред. К.О.Шахової. – К. : Либідь, 1993. – 400 с.
11. Михальская Н.П. История английской литературы : учеб. для гуманитар. фак. вузов / Н.П.Михальская, Г.В.Аникин. – М. : Академия, 1998. – 516 с.

Назва: **Історія зарубіжної літератури ХХ ст.**

Лектор: Родіонова Інна Григорівна, доцент.

Статус: нормативний.

Курс, семестр: III курс, 6-й семестр.

Кількість кредитів, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота: 2,5 кредити, обсяг курсу – 75 годин (лекційні – 20, практичні – 20, самостійна робота – 35).

Попередні умови вивчення: шкільний курс зарубіжної літератури.

Опис (зміст, цілі, структура): курс дає студентам можливість прилучитися до всесвітнього літературного процесу ХХ ст., збагатити духовний світ новими знаннями, виховати почуття власної гідності, інтерес до художнього слова, сформувані естетичні смаки, високу загальну та читацьку культуру.

Форми навчання: лекційні, практичні заняття, підготовка рефератів.

Форми організаційного контролю знань, система оцінювання: іспит (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ), поточний контроль, перевірка самостійних робіт, тестових завдань, МКР .

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, навчально-методичний комплекс, словники, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1) Давиденко Г., Стрельчук Г., Гричаник Н. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: Навч. посібник. – К., 2007.

2) Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття: Навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів. – К., 2002.

3) Зарубежная литература ХХ века: Учебник для вузов / Л.Г.Андреев, А.В.Карельский, Н.С.Павлова и др., под ред. Л.Г.Андреева. 2-е изд., испр. и доп. – М., 2000.

4) Зарубежная литература второго тысячелетия. 1000 – 2000: Учеб. Пособие [Л.Г.Андреев, Г.К.Косиков, Н.Т.Пасхарьян и др.]; Под ред. Л.Г.Андреева. – М., 2001.

5) Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навч. посіб. / В.І.Кузьменко, О.О.Грачківська, М.В.Кузьменко та ін. – К., 2010.

6) Література Англії. ХХ століття: Навч. посібник / К.О.Шахова, Н.Ю.Жлуктенко, С.Д.Павличко та ін.; за ред. К.О.Шахової. – К., 1993.

Назва: Історія зарубіжної літератури (II половина ХХ століття)

Лектор: Гурдуз Андрій Іванович, доцент

Статус: варіативний

Курс, семестр: IV-й курс, 7-й семестр.

Кількість кредитів – 2, академічні години загальні та за видами занять і самостійною роботою: загалом – 60 год.; лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 28 год.

Попередні умови для вивчення: шкільний курс всесвітньої історії, історія зарубіжної літератури, історія української літератури, вступ до літературознавства.

Опис (зміст, цілі, структура): курс передбачає ознайомлення студентів із основними тенденціями розвитку зарубіжної літератури II половини ХХ століття, творчим доробком найвизначніших письменників зазначеного періоду.

Форми навчання: лекційні і практичні (семінарські) заняття

Форми організації контролю знань, система оцінювання: іспит (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, навчально-методичні посібники, конспект лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Давиденко Г. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : навч. посіб. / Г. Давиденко, Г. Стрельчук, Н. Гричаник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 504 с.

2. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закладів / Т. Н. Денисова. – К. : Довіра, 2002. – 318 с.

3. Зарубежная литература ХХ века : учеб. для вузов / Л. Г. Андреев, А. В. Карельский, Н. С. Павлова и др. – М. : Высш. шк.; изд. цент «Академия», 2000. – 559 с.

4. История литературы США : в 3 т. – М. : Наследие, 1997 – 2000.

5. Література Англії ХХ століття : навч. посіб. / К. О. Шахова, Н. Ю. Жлуктенко, С. Д. Павличко та ін.; за ред. К. О. Шахової. – К. : Либідь, 1993. – 400 с.

Назва: Фольклор

Лектор: Романюк Любов Миколаївна, доцент

Статус: нормативний

Курс, семестр: I курс, I семестр

Кількість кредитів – 3, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота

Обсяг курсу – 90 годин, із них 48 – аудиторні, 42 – самостійна робота

Попередні умови вивчення: навчальний курс

Опис курсу (зміст, цілі, структура): основний зміст пропонованого курсу спрямований на ознайомлення студентів із розвитком народної словесності від витоків до сучасності, виникненням і становленням жанрів народної творчості, побутуванням текстів з урахуванням історичних умов. Головне завдання курсу – сформуванню в студентів систему знань про українську усну поетичну творчість, закономірності розвитку, спосіб побутування.

Мета курсу – ознайомити студентів зі специфікою фольклору, його жанровою системою, особливостями певного історичного періоду, взаємозв'язками фольклору та літератури.

Форми навчання: лекційні, практичні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: залік (за національною диференційований – зараховано, не зараховано / за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, словники, конспекти лекцій, комплекс навчально-методичних матеріалів.

Мова викладання: українська

Список рекомендованої літератури:

1. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість. Підручник. – К.: Знання-Прес, 2006.
2. Семенов О. М. Український фольклор: навчальний посібник. – Глухів, 2004.
3. Сиваченко М. Є. Сторінки української літератури і фольклористики. – К.: Наукова думка, 1994.
4. Закувала зозуленька. Антологія української народної поетичної творчості. – К., 1998.
5. Воропай О. Звичайі нашого народу. Етнографічний нарис: У 2 т. – К., 1991.

Назва: Виразне читання та літературознавчий аналіз художнього тексту

Лектор: Бондар Людмила Олександрівна, старший викладач

Статус: варіативний

Курс, семестр: I курс, II-й семестр

Кількість кредитів – 4, академічні години загальні та за видами занять і самостійною роботою: загалом – 120 год.; лекції – 20 год., практичні заняття – 40 год., самостійна робота – 60 год.

Попередні умови для вивчення: шкільні курси світової літератури української літератури, вступ до літературознавства.

Опис (зміст, цілі, структура): курс передбачає ознайомлення студентів із основами виразного читання та поглибленим аналізом-інтерпретацією літературного твору, їх підготовку до самостійної роботи з художнім текстом.

Форми навчання: лекційні і практичні (семінарські) заняття

Форми організації контролю знань, система оцінювання: ПМК (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, навчально-методичні посібники, конспект лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Білоус П. В. Теорія літератури / П. В. Білоус. – К. : Академвидав, 2013. – 328 с.
2. Буяльський Б. П. Поезія усного слова : азбука виразного читання / Б. П. Буяльський. – К. : Рад. шк., 1990. – 256 с.
3. Галич О. Теорія літератури / О. Галич, В. Назарець. – К. : Либідь, 2006. – 488 с.
4. Марко В.П. Аналіз художнього твору / В. Марко. – К. : Академвидав, 2013. – 280 с.
5. Олійник Г. А. Виразне читання / Г. А. Олійник. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2001. – 224 с.
6. Скорина Л. Аналіз художнього твору / Л. Скорина. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. – 424 с.

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

Назва: **Літературне краєзнавство**

Лектор: Кремень Тарас Дмитрович, професор.

Статус: варіативний

Курс, семестр: II курс, 3 семестр

Кількість кредитів – 2, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота.

Обсяг курсу – 60 годин, із них лекційних – 14, практичних – 16, самостійна робота — 30 годин).

Попередні умови вивчення: шкільний курс літератури рідного краю в руслі опанування програми з української літератури.

Опис (зміст, цілі, структура): курс знайомить студентів з історією літератури Миколаївщини, з традиціями та сучасним станом розвитку літературно-театральної культури краю. Курс літературного краєзнавства покликаний формувати у студентів розвиток розумової і мислительської діяльності у процесі вивчення культурних скарбів свого краю, виховувати почуття причетності до рідної землі, поваги до своєї культури, мови, традицій.

Форми навчання: лекційні, практичні заняття.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: письмовий залік у 3, 4 семестрах. Використовується при оцінюванні національна чотирибальна шкала: відмінно, добре, задовільно, незадовільно, європейська шкала: А; В,С;

Д,Е; FХ.

Навчально-методичне забезпечення: навчально-методичні посібники, хрестоматії, конспекти лекцій.

Мова викладання : українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Бойченко В. З історії словесності Південного Прибужжя: навчальний посібник для студентів та учнів / Валерій Бойченко. – Миколаїв: ТОВ ВІД, 2005. – 72 с.
2. Ковалева О., Чистов В. Очерки культуры Южного Прибужья (от истоков до начала XX века): кн. первая: из прошлого культурной жизни на Николаевщине / О.Ковалева, В.Чистов. – Николаев: «Тетра», 2000. – 236 с.
3. Ковалева О., Чистов В. Очерки культуры Южного Прибужья (от истоков до начала XX века): кн. вторая: Литература и театр / О.Ф.Ковалева, В.П.Чистов. – Николаев: «Тэтра», 2001. – 284 с.

4. Старовойт Л. Письменники Миколаївщини. Літературно-критичні матеріали для курсу літературного краєзнавства. /Л.В.Старовойт. Миколаїв: Іліон, 2007. – 132 с.(Рекомендовано Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти МОН України як навчальний посібник для ВНЗ (лист № 14/18 – Г-1716 від 15 жовтня 2007).

5. Старовойт Л.В. Література Миколаївщини: навчальний посібник до курсу «Літературне краєзнавство» для студентів філологічних спеціальностей /Л.В.Старовойт. – Миколаїв: Іліон, 2014. – 250 с.

Назва: Українська ономастика

Лектор: Корнієнко Ірина Анатоліївна, доцент.

Статус: варіативний.

Курс, семестр: II курс, 4-й семестр.

Кількість кредитів – 3,5, академічні години загальні та за видами занять, самостійна робота й ономастична практика:

105 годин – 2 кредити (загальний обсяг курсу), з них 16 год. лекційні, 16 год. практичні, самостійна робота – 73 год.; 1,5 кредити – ономастична практика.

Попередні умови вивчення: шкільна база філологічних знань, курс „Сучасна українська літературна мова”.

Опис (зміст, цілі, структура): курс знайомить студентів з теоретичними основами ономастики, з історією виникнення і функціонування антропонімів і топонімів; а також з основною термінологією, пов'язаною з українською ономастикою; особливостями походження, будови, вживання і правопису різних груп ономастичної лексики.

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська ономастика» є розширення обсягу знань про антропоніми та топоніми, конкретизація деяких правописних моментів ономастичної лексики, а також розгляд оніма як лексичної одиниці на різних рівнях мовної системи: фонетичному, граматичному, значеннєвому; пізнання лінгвістичних, лінгвокультурологічних, соціолінгвістичних, когнітивних, історичних чинників формування української ономастичної системи.

Форми навчання: лекційні, практичні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: залік (за національною шкалою недиференційований - зараховано, не зараховано / за європейською шкалою: А; В,С; Д, Е; РХ).

Навчально-методичне забезпечення: монографії, підручники, посібники, словники, конспекти лекцій, комплекс навчально-методичних матеріалів.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Герасимчук В. А. Антропоніми: історія і сучасність : навч. посіб. / В. А. Герасимчук, А. Ф. Нечипоренко. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2002. – 152 с.

2. Горпинич В. О. Антропонімія Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України : монографія / В. О. Горпинич, І. А. Корнієнко // Ономастика і апелятиви.– Дніпропетровськ-Миколаїв : КВІТ, 2012. – Вип. 38. – 232 с.

3. Лобода В. В. Топонімія Дніпро-Бузького межиріччя / В. В. Лобода. – К., 1976. – 231 с.

4. Павликівська Н. М. Питання української псевдонімії ХХ століття / Н. М. Павликівська. – Вінниця : Глобус-прес, 2011. – 386 с.

5. Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища / Ю. К. Редько – К. : Наук. думка, 1966. – 216 с.

6. Худаш М. Л. З історії української антропонімії / М. Л. Худаш. – К. : Наук. думка, 1977. – 235 с.

Назва: Українська антропоніміка

Лектор: Корнієнко Ірина Анатоліївна, доцент.

Статус: варіативний.

Курс, семестр: IV курс, 7-й семестр.

Кількість кредитів – 2, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота:

60 годин (загальний обсяг курсу), з них 12 год. лекційні, 14 год. практичні, 4 год. лабораторні, самостійна робота - 30 год.

Попередні умови вивчення: шкільна база філологічних знань, курс „Сучасна українська літературна мова”.

Опис (зміст, цілі, структура): курс знайомить студентів з теоретичними основами антропоніміки, з історією виникнення і функціонування власних імен, імен по батькові, прізвищ, псевдонімів та антропонімів; з особливостями вживання цих груп антропонімів у літературних творах, фольклорі, культурі, а також з основною термінологією, пов'язаною з українською антропонімікою та антропонімією; особливостями походження, будови, вживання і правопису різних груп антропонімів та відпрізвищевих утворень.

Метою викладання навчальної дисципліни «Українська антропоніміка» є поширення обсягу знань про антропоніми та конкретизація деяких правописних моментів власних особових імен та прізвищ, а також розгляд антропоніма як лексичної одиниці на різних рівнях мовної системи: фонетичному, граматичному, значеннєвому.

Форми навчання: лекційні, практичні, лабораторні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: залік (за національною шкалою недиференційований - зараховано, не зараховано / за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; РХ).

Навчально-методичне забезпечення: монографії, підручники, посібники, словники, конспекти лекцій, комплекс навчально-методичних матеріалів.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Герасимчук В. А. Антропоніми: історія і сучасність : навч. посіб. / В. А. Герасимчук, А. Ф. Нечипоренко. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2002. – 152 с.

2. Горпинич В. О. Антропонімія Дніпровського Припоріжжя і суміжних регіонів України : монографія / В. О. Горпинич, І. А. Корнієнко // Ономастика і апелятиви.– Дніпропетровськ-Миколаїв : КВІТ, 2012. – Вип. 38. – 232 с.

3. Павликівська Н. М. Питання української псевдонімії ХХ століття / Н. М. Павликівська. – Вінниця : Глобус-прес, 2011. – 386 с.

4. Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища / Ю. К. Редько – К. : Наук. думка, 1966. – 216 с.

5. Худаш М. Л. З історії української антропонімії / М. Л. Худаш. – К. : Наук. думка, 1977. – 235 с.

Назва: **Практикум з лінгвістичного аналізу мовних одиниць**

Викладач: Зинякова Анжеліка Анатоліївна, доцент

Статус: варіативна навчальна дисципліна

Курс, семестр: IV курс, VIII семестр

Обсяг курсу: кількість кредитів – 1, усього годин – 30, практичних – 18 год., самостійна робота – 12 год.

Попередні умови для вивчення: курс «Сучасна українська мова», курс «Історична граматики української мови»

Опис: вдосконалення умінь та навичок виконання різних видів лінгвістичного аналізу: фонетичного, лексикологічного, морфемного, словотвірного, морфологічного, синтаксичного, що сприятиме комплексній лінгвістичній підготовці сучасного філолога і його підготовці до складання державного кваліфікаційного іспиту.

Форми навчання: практичні заняття.

Форма контролю: у VIII семестрі – залік (оцінювання здійснюється за національною чотирибальною системою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: вузівські підручники, навчально-методичні посібники, збірники вправ і завдань, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Бевзенко С.П. Сучасна українська мова. Синтаксис: Навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів / С. П. Бевзенко, Л. П. Литвин, Г.В. Семеренко. – К. : Вища школа, 2005. – 270 с.
2. Безпояско О.К. та ін. Граматика української мови. Морфологія: Підручн. для студ. філол. фак. вузів / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
3. Бондар О.І. Сучасна українська мова. Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Орфографія. Лексикологія. Лексикографія [Текст]: Навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навч. закладів / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. – К. : Видавничий центр «Академія», 2006. – 368 с.
4. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис: Підручник для студентів філологічних факультетів вищ. навч. закладів. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
5. Волох О.Т. та ін. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Синтаксис / О.Т. Волох, М. Т. Чемерисов, Е. І. Чернов. – К. : Вища школа, 1989. – 334 с.
6. Вихованець І.Р. та ін. Граматика української мови / І. Р. Вихованець, К. Г. Городенська, А. П. Грищенко. – К. : Рад. школа, 1982. – 206 с.
7. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Синтаксис (Текст): Підручник для студентів вищ. навч. закладів. – К. : Знання, 2010. – 374 с.
8. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищ. навч. закладів / За ред. М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2000. – 430 с.
9. Сучасна українська літературна мова (Текст): Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищ. навч. закладів / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ, Н. І. Тоцька; За ред. А. П. Грищенка. – К. : Вища школа, 2002. – 439 с.
10. Сучасна українська літературна мова: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вузів / За ред. А. П. Грищенка. – К. : Вища школа, 1997. – 493 с.
11. Шульжук К.Ф. Синтаксис української мови (Текст): Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищ. навч. закладів / К. Ф. Шульжук. – К. : Академія, 2004. – 408 с.

Назва: Історія української мови (Частина 1. Історія української літературної мови)

Лектор: Баденкова Вікторія Миколаївна, доцент.

Статус: варіативний.

Курс, семестр: III курс, 5-й семестр.

Кількість кредитів – 2, академічні години загальні та за видами занять і самостійна робота: 60 годин (обсяг курсу), із них 14 год. лекційні, 16 год. практичні, 30 год. – самостійна робота.

Попередні умови вивчення: навчальні курси «Старослов'янська мова», «Історична граматики української мови», «Історія України» та «Історія української літератури».

Опис курсу. Метою викладання навчальної дисципліни є з'ясувати провідні тенденції в розвитку української літературної мови від IX ст. до наших днів; простежити, як на різних історичних етапах змінювалося поняття «літературна мова»; активізувати знання про функціональні стилі української мови та жанри літератури. У процесі вивчення студент оволодіває уміннями та навичками опрацювання, розрізнення жанрових,

стилістичних особливостей різноманітних видів текстів на різних історичних етапах розвитку української літературної мови.

Форми навчання: лекційні, семінарські, практичні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: іспит (за національною шкалою відмінно, добре, задовільно, незадовільно / за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, словники, хрестоматії, конспекти лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Бабич Н. Д. Історія української літературної мови [Текст] : практичний курс : навч. посібник / Н. Д. Бабич; ред. М. П. Парцей, худож. Р. Різник. – Львів : Світ, 1993. – 376 с.

2. Історія української мови [Текст] : хрестоматія : навч. посібник для студ. філол. фак. вищ. навч. закладів / упоряд. С. Я. Єрмоленко, А. К. Мойсієнко. – К. : Либідь, 1996. – 288 с.

3. Левченко Г. А. Нариси з історії української літературної мови першої половини ХІХ ст. / Г. А. Левченко. – К. ; Х., 1946. – 87 с.

4. Огієнко І. І. Історія української літературної мови (Митрополит Іларіон) / І. Огієнко. – 2-ге вид., випр. – К. : Наша культура і наука, 2004. – 436 с.

5. Степаненко М. І. Історія української мови [Текст] / М. І. Степаненко; НАН України, Український мовно-інформаційний фонд. – К. : [б. в.], 1998. – 150 с.

Назва: Історія українського літературознавства і критики

Лектор: Романюк Любов Миколаївна, доцент

Статус: нормативний

Курс, семестр: ІУ курс, VI семестр

Кількість кредитів – 3. Обсяг курсу – 90 годин, із них 46 – аудиторні (20 год. лекційних, 26 год. практичних), 44 – самостійна робота

Попередні умови вивчення: навчальний курс

Опис курсу (зміст, цілі, структура): основний зміст пропонованого курсу спрямований на ознайомлення студентів з літературознавством як наукою про мистецтво слова, його складовими, зокрема з літературною критикою. Головне завдання – навчити студентів аналізувати літературно-критичні праці, виявити внутрішню логіку розвитку літературної критики, її роль і місце в суспільній свідомості.

Мета курсу – виробити в студентів уявлення про літературну критику як вид творчості й водночас специфічну галузь літературознавства, основні етапи її історії.

Форми навчання: лекційні, практичні.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: залік (за національною шкалою диференційований – зараховано, не зараховано / за європейською шкалою: А, В, С, D, E, FX).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, посібники, словники, конспекти лекцій, комплекс навчально-методичних матеріалів.

Мова викладання: українська

Список рекомендованої літератури:

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / за ред.. М. Зубрицької . – Львів, 1996.

2. Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики. – К., 2010.

3. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики. – К., 1998.

4. Галич О. Історія літературознавства. – Луганськ, 2002.

5. Романюк Л. Антологія журнальної літературної критики 20- років ХХ століття. – Миколаїв, 2007.

Назва: Літературознавчий аналіз художнього тексту

Лектор: Гурдуз Андрій Іванович, доцент.

Статус: варіативний

Курс, семестр: III курс, V-й семестр.

Кількість кредитів – 2, академічні години загальні та за видами занять і самостійною роботою: загалом – 60 год.; лекції – 10 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 30 год.

Попередні умови для вивчення: історія української літератури, історія зарубіжної літератури, вступ до літературознавства.

Опис (зміст, цілі, структура): курс передбачає ознайомлення студентів із поглибленим аналізом-інтерпретацією літературного твору, їх підготовку до самостійної роботи з художнім текстом.

Форми навчання: лекційні і практичні (семінарські) заняття

Форми організації контролю знань, система оцінювання: ПМК (національна чотирибальна система: відмінно, добре, задовільно, незадовільно / оцінювання за європейською шкалою: А; В, С; Д, Е; FХ).

Навчально-методичне забезпечення: підручники, навчально-методичні посібники, конспект лекцій.

Мова викладання: українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Білоус П. В. Теорія літератури / П. В. Білоус. – К. : Академвидав, 2013. – 328 с.
2. Галич О. Теорія літератури / О. Галич, В. Назарець. – К. : Либідь, 2006. – 488 с.
3. Марко В. П. Аналіз художнього твору / В. Марко. – К. : Академвидав, 2013. – 280 с.
4. Скорина Л. Аналіз художнього твору / Л. Скорина. – Тернопіль : навч. книга – Богдан, 2013. – 424 с.